

Úlohy

- 1.** Nechť $y'' + p(t)y' + q(t)y = 0$. Určete funkci $u = u(t)$ tak, aby při substituci $y = u(t)z$ měla rovnice pro z tvar $z'' + Q(t)z = 0$. Vyjádřete $Q(t)$ pomocí $p(t)$, $q(t)$.
- 2.** Nulové body každého netriviálního řešení rovnice $y'' + py' + qy = 0$ tvoří izolovanou množinu. Speciálně: má smysl hovořit o „sousedních“ nulových bodech.
- 3.** Nechť $y = y(t)$ je netriviální řešení rovnice $y'' + q(t)y = 0$, nechť $a > 0$ je pevné číslo, I je interval.
- (i) jestliže $q(t) \geq a$ pro $t \in I$, pak sousední nulové body y ležící v I jsou vzdáleny nejvýše $\pi/\sqrt{a}$.
  - (ii) jestliže $q(t) \leq a$ pro $t \in I$, pak sousední nulové body y ležící v I jsou vzdáleny alespoň $\pi/\sqrt{a}$.
- 4.** Nechť y je netriviální řešení rovnice $y'' + a(t)y = 0$, nechť $a(t) \leq 0$ pro každé t v intervalu I . Potom y má v I nejvýše jeden nulový bod. – Dokažte (i) pomocí Šturmovy věty (ii) na základě elementárních úvah.
- 5.** Uvažujte rovnici $y'' + q(t)y = 0$ v intervalu $(K, +\infty)$, kde $K > 0$.
- (i) jestliže $q(t) \leq \frac{1}{4t^2}$, pak netriviální řešení má nejvýše jeden nulový bod
  - (ii) jestliže $q(t) \geq \frac{1}{ct^2}$, kde $c < 4$, pak každé řešení má nekonečně nulových bodů
- 6.** Každé řešení rovnice $y'' + \frac{1}{1+\sqrt{t}}y = 0$ má v intervalu $(0, +\infty)$ nekonečně nulových bodů.
- 7.** Každé netriviální řešení rovnice $y'' + 2y'/t + e^t y = 0$ má v $(0, \infty)$ nekonečně nulových bodů. Rozdíl sousedních se blíží k 0 pro $t \rightarrow \infty$.
- 8.** Každé netriviální řešení rovnice $ty'' + 2y' + (t + \sin t)y = 0$ má v $(0, \infty)$ nekonečně nulových bodů. Rozdíl sousedních se blíží k 1 pro $t \rightarrow \infty$.
- 9.** Uvažujte po řadě rovnice:
- (i) $y'' + t^2y = 0$
  - (ii) $y'' + e^{2t}y = 0$
  - (iii)* $y'' + y/t = 0$
- Nechť y je netriviální řešení, $t_0 \in (0, \infty)$ je nulový bod. Ukažte, že existuje nulový bod $t_1 > t_0$ a odvodte co nejpřesnější (horní a dolní) odhad vzdálenosti $\Delta = t_1 - t_0$.
- 10.** Ukažte, že netriviální řešení rovnice $y'' + (\sin t)y = 0$ má v intervalu $[-\pi, \pi]$ nejvýše dva nulové body.

- 11.** Libovolné netriviální řešení rovnice $y'' - ty' + y = 0$ má v $\mathbb{R}$ nejvýše pět nulových bodů.
- 12.** Libovolné netriviální řešení rovnice $y'' + t/2y' + y \operatorname{arctg} t = 0$ má v $\mathbb{R}$ nejvýše čtyři nulové body.
- 13.** Libovolné netriviální řešení rovnice $y'' + e^t y' + e^t y/2 = 0$ má v $\mathbb{R}$ nejvýše jeden nulový bod.
- 14.** Libovolné netriviální řešení rovnice $y'' + 2ty' + 4ty = 0$ má v $\mathbb{R}$ nejvýše čtyři nulové body.
- 15.** Nechť $x(t)$ je libovolné netriviální řešení rovnice $t^2 x'' + (256 + t^4)^{1/2} x = 0$. Odhadněte počet počet nulových bodů funkce $x(t)$ v $(0, \delta)$ pro $\delta > 0$ malé. Dále dokažte, že $x(t)$ má nekonečně nul v každém okolí $+\infty$. Dokážete přesněji popsat jejich chování pro $t \rightarrow +\infty$?
- 16.** Nechť $x(t)$ je libovolné netriviální řešení rovnice $x'' + Q(t)x = 0$, kde $Q(t) = \frac{2}{\pi} \operatorname{arctg} t - t^2$. Odvodte horní odhad počtu nulových bodů $x(t)$ v $\mathbb{R}$.
- 17.** Nechť $x(t)$ je řešení rovnice $x'' + Q(t)x = 0$, kde $Q(t) = 2t/(1 + t^2)$, s počáteční podmínkou $x(0) = 0$, $x'(0) > 0$. Předpokládejte, že existují další nulové body $t_2 > t_1 > 0$ a odhadněte zdola t_1 a $t_2 - t_1$. Ukažte srovnáním s vhodnou rovnicí, že $x(t)$ má v $(0, \infty)$ nekonečně nulových bodů (a tedy předpoklad výše je ospravedlněný).